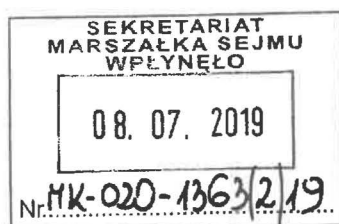

Sopot, dnia 3 lipca 2019 r.

L.dz. ZA1/.../2019

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z wniesieniem do Sejmu w dniu 2 lipca 2019 r. rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie, działając w oparciu o przepis art. 44 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2386, z późn. zm.) Kasa Krajowa przedstawia co następuje.

Projekt ustawy ma na celu podjęcie kompleksowych i skoordynowanych działań, zarówno na gruncie prawa karnego, jak i poprzez ingerencję w stosunki cywilnoprawne, ukierunkowanych na zlikwidowanie patologii udzielania pożyczek o charakterze lichwiarskim (Uzasadnienie, s. 1).

Wyrażając pełne poparcie dla tak sformułowanych celów procedowanego projektu ustawy Kasa Krajowa pragnie jednocześnie zgłosić następujące uwagi.

I. Uwagi do art. 2 projektu

W art. 2 projektu wprowadzającym zmiany do ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, w pkt 1 lit. b przewiduje się dodanie w art. 777, po § 2, § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeśli oświadczenie o poddaniu się egzekucji składane jest w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z zawarcia przez osobę fizyczną umowy pożyczki niepozostającej w bezpośrednim związku z działalnością gospodarczą lub zawodową prowadzoną przez tę osobę, albo innej umowy zawartej przez tę osobę, do której przepisy o pożyczce stosuje się odpowiednio, wysokość sumy pieniężnej, do której dłużnik poddaje się egzekucji nie może przekraczać sumy wartości przedmiotu pożyczki powiększonej o odsetki maksymalne obliczone bezpośrednio od tej kwoty za okres na jaki została udzielona pożyczka, odsetek maksymalnych za zwłokę obliczonych od kwoty pożyczki za okres do 6 miesięcy oraz maksymalnych kosztów pozaodsetkowych przewidzianych w ustawie.”;

Zmiana ta związana jest z wprowadzanymi jednocześnie zmianami w Kodeksie cywilnym, które przewidują m.in. (art. 1 pkt 2 projektu) dodanie art. 720³, którego § 3 stanowi:

„§ 3. Suma zabezpieczenia roszczeń z tytułu umowy, o której mowa w art. 720² § 1, nie może być wyższa od sumy wartości przedmiotu pożyczki powiększonej o odsetki maksymalne obliczone bezpośrednio od tej kwoty za okres, na jaki została udzielona pożyczka, odsetek maksymalnych za zwłokę obliczonych od kwoty pożyczki za okres do 6 miesięcy oraz maksymalnych kosztów pozaodsetkowych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”.

Jednocześnie projekt w art. 4 wprowadzającym zmiany w ustawie – Prawo bankowe, przewiduje się m.in. dodanie art. 78c (stosowanego odpowiednio do spółdzielczych kas

oszczędnościowo-kredytowych – vide art. 6 projektu), zgodnie z którym przepisów art. 720³ § 3 Kodeksu cywilnego nie stosuje się do umowy kredytu i pożyczki pieniężnej udzielanej przez bank.

W związku z powyższym Kasa Krajowa proponuje, aby projektowany art. 777 § 2¹ otrzymał brzmienie:

„§ 2¹. Jeśli oświadczenie o poddaniu się egzekucji składane jest w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z zawarcia przez osobę fizyczną umowy pożyczki niepozostającej w bezpośrednim związku z działalnością gospodarczą lub zawodową prowadzoną przez tę osobę, albo innej umowy zawartej przez tę osobę, do której przepisy o pożyczce stosuje się odpowiednio, wysokość sumy pieniężnej, do której dłużnik poddaje się egzekucji nie może przekraczać sumy wartości przedmiotu pożyczki oraz należnych od niej odsetek maksymalnych obliczonych bezpośrednio od tej kwoty za okres dwóch lat oraz maksymalnych kosztów pozaodsetkowych przewidzianych w ustawie. Ograniczenia tego nie stosuje się do umów kredytu i pożyczki udzielanej przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową”.

II. Uwagi do art. 7 projektu

W art. 7 projektu, wprowadzającym zmiany w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przewiduje się m.in.:

1) dodanie (pkt 3) w art. 30 ust. 1 tej ustawy, po pkt 10, pkt 10a w brzmieniu:

„10a) numer rachunku bankowego do spłaty kredytu, jeżeli umowa przewiduje samodzielną spłatę rat kredytu przez konsumenta;”.

Kasa Krajowa pragnie wskazać, że w przypadku kredytu konsumenckiego udzielanego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową umowa, która przewiduje samodzielną spłatę rat kredytu przez konsumenta powinna określać numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej do spłaty kredytu.

W związku z powyższym Kasa Krajowa zwraca się z prośbą o nadanie pkt 10a następującego brzmienia:

„10a) numer rachunku bankowego **lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej** do spłaty kredytu, jeżeli umowa przewiduje samodzielną spłatę rat kredytu przez konsumenta;”.

2) zmiany w art. 36a, w tym m.in. obniżenie limitu kosztów pozaodsetkowych do 10 proc. (koszty niezależne od okresu kredytowania) i do 10 proc. (koszty uzależnione od okresu kredytowania); ograniczenie dotychczasowego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu w całym okresie kredytowania do poziomu 75% całkowitej kwoty kredytu.

W odniesieniu do tej propozycji wskazać należy na potrzebę uwzględnienia z jednej strony słuszných interesów odbiorców produktów kredytowych, z drugiej – zapewnienia prawidłowego funkcjonowania złożonych procesów związanych z udzielaniem pożyczek i kredytów, wysokiej jakości obsługi oraz możliwości wypracowania zysku. Zbyt restrykcyjne podejście może uczynić problematycznym stosowanie nowoczesnych rozwiązań, pozwalających na kształtowanie poziomu kosztów kredytu dla poszczególnego kredytobiorcy w sposób indywidualny a zarazem proporcjonalny do ryzyka związanego z jego udzieleniem. Może to w konsekwencji spowodować odcięcie od możliwości skorzystania z legalnych źródeł finansowania tych kredytobiorców, w przypadku których ryzyko kredytowe jest na tyle duże, że uzasadniałoby ustalenie kosztów kredytu na poziomie przewyższającym aktualnie zakładane limity.

Należy ponadto wskazać, że o ile wyrażone procentowo obydwie limity kosztów pozaodsetkowych proponowane we wzorze wyliczenia MPKK zawartym w ustawie o kredycie konsumenckim zostały w wyniku reasumpcji decyzji Rządu obniżone do 10 %, o tyle limit zawarty we wzorze wyliczenia MPKK w ustawie – Kodeks cywilny pozostał na poziomie dotychczas proponowanym. Powoduje to, że na gruncie nowelizowanego kodeksu cywilnego MPKK w niektórych przypadkach może być **wyższe** niż przewidziane ustawą o kredycie konsumenckim, co pozostaje w sprzeczności z Uzasadnieniem do projektu ustawy, w którym (s. 38) stwierdza się co następuje: „(...)W stosunku do rozwiązań przyjętych w przepisach o kredycie konsumenckim, pożyczka udzielana na podstawie Kodeksu cywilnego będzie z jednej strony mniej opłacalna pożyczkodawcy, a z drugiej strony mniej kosztowna dla pożyczkobiorcy, niż pożyczki udzielane w ramach ściśle regulowanej działalności gospodarczej. Różnica ta jest uzasadniona zarówno względami ekonomicznymi związanymi z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów związanych z działalnością gospodarczą i spełnianiem wymogów stawianych przez nadzór, jak i dalej idącymi standardami w zakresie bezpieczeństwa obrotu, jakie gwarantują podmioty profesjonalne (np. w ramach obowiązków informacyjnych, czy ochroną przed udzieleniem pożyczek osobom niewypłacalnym).(...)”. Aktualnie proponowane rozwiązania są w niektórych przypadkach mniej korzystne dla tych podmiotów, które muszą spełnić szereg wymogów nadzorczych i regulacyjnych związanych z prowadzoną przez nie profesjonalną działalnością.

III. Uwagi do art. 10 projektu

Przepis art. 10 projektu przewiduje, że przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i 7 w brzmieniu zmienianym projektowaną ustawą mają zastosowanie do **czynności prawnych** dokonanych po dniu wejścia w życie projektowanej ustawy. Wskazać należy, że odniesienie tego obowiązku do czynności prawnych, nie zaś do umów zawartych po dniu wejścia w życie ustawy ingeruje w umowy zawarte w reżimie obecnej ustawy o kredycie konsumenckim. Czynności prawne dokonane po dniu wejścia w życie ustawy mogą bowiem dotyczyć umów już zawartych. Przedmiotowe rozwiązanie może nasuwać trudności ze skatalogowaniem takich czynności i zaprojektowaniem odpowiednich rozwiązań operacyjnych/technicznych.

Przedstawiając powyższe pragnę wyrazić nadzieję, że zgłoszone uwagi i propozycje okażą się pomocne w toku dalszych prac legislacyjnych.

Łączę wyrazy szacunku,

Rafał Mutusiak
PREZES